

במדינה

העם הסגנון החדש

„עני דויד בן גוריון מופנות לטוח רחוק. הוא רואה שם יותר מכפי שהוא רואה בסביבתו הקרובה. יש לו מזל שהוא לא נתפס בעץ ולא נתקל בפרה. אבל לטוח ארוך אין כמוהו. הוא אחד בדורו...“

... בעץ הזה, דויד בן גוריון, נתלנו בהמונינו. מדוע להוריד ממנו את החלומות, את החזון? הכל צריך ליפול?

... אני לא דיפלומאט גדול. לא ישבתי עם אייזנהואר, ולא אשב עם קנדי. אבל בן גוריון, הוא עוד ישב עם קנדי. זה תלוי בכס. הכבוד הזה דורש לנו!

... יש לכם כבר את הבמקום? הוא כבר נולד? הוא כבר ישנו?

... הדיסטאנס בין בן גוריון ובניו, רי בין כל היתר, הוא איום. אל תשנו אותי עם בן גוריון הוא יחיד! הוא מרחיק לראותו הוציאו מראשיכם שתמצאו אחרו“ (דברים אלה נאמרו השבוע על במה פומבית בישראל. הדובר לא היה עסקן שכיר, שנשלח לגאום במעברה נידחת. לא היה זה גם צעיר מתחיל, שביקש לעלות לגדולה בעזרת לשונו המלחכת. היה זה אחד מן חתיקי מפא"י, איש שהפך דמות במדינה — אברהם הארצפולד, איש ההתיישבות, בן 72, מנהל בנק הפועלים, ראש המרכז החק"י, איש הקובע בחצי תריסר גופים ור הכרות בעלי-חשיבות.

הוא לא אמר את הדברים בעירתי-פיתוח, לפני אנשים נחשלים שזה מקרוב באו. הוא דיבר בחדר ממרכזי הישוב החתיקי, ברמת גן. תוך כדי דיבור, עמדו הדמעות בעיניו, וידיו הלמו בשולחן מרוב זעזוע פנימי. **ימי סטאלין**. היה זה אופייני לסיגנון החדש, שהשתלט במדינה עם התפתחות פרשת לבון, ככל שירי הדיקטטורה נחשפו יותר. לא במקרה דיבר הארצפולד בסיגנון של ימי סטאלין בארץ מולדתו (אוקראינה). אולם מה שנראה טבעי באוקראינה, עדיין נראה מוזר בישראל. קריאות הביניים התכרו פות הורידו את הגואם לא פעם מן המסך לול. ואפילו מומנטים קומיים לא חסרו. כאשר הפליט הארצפולד, ללא מחשבה: „ג עשה תיכף הצבעה פה, ונראה מה יהיה“ השיבו לו מיד קולות: „אורבא, נעשה!“ הגואם נחפו לעבור לנושא אחר.

פרשת אייכמן בסוד המלכות

מאז נתפס אייכמן בארגנטינה, לפני כתשעה חודשים, היתה כל ידיעה על פרטי זיהויו ולכידתו בבחינת סוד ביטחוני חמור בישראל (ראה להגן). הצנזורה הצבאית שקדה על כך ששום פרטים מהימנים על התפיסה לא יפורסמו בעתונות בארץ. הידיעות היחידות על התפיסה, הגיעו לישראל אחרי שפורסמו קודם בעתוני-חוץ. הנימוק לצנזורה החמורה: בטחון המדינה.

השבוע הסתבר כי הראגה לבטחון המדינה אינה חלה על סוג מסויים של אנשים בישראל — פקיד הממשלה. היומון דבר, החל לפרסם פרקים מתוך ספר שהופיע בביי ריטניה בשם איד נתפס אייכמן, אחרי שרכש את הוכחות הבלעדית לפרסום. כותב הספר — משה (מויש) פרלמן, מי שהיה עד לפני זמן קצר פקיד ממשלתי, ראש שרותי המודיעין בישראל ויועץ ביגיי לענייני הסברה. **בראי או מפרסמכות**. בקטעים שפורסמו עד כה בדבר, מתימר מויש פרלמן להגיש את התיאור המוסמך הראשון על לכידתו של אייכמן. טוען פרלמן: אחרי שהגיע לישראל ידיעות על מקום הימצאו של אדולף אייכמן, החליטה חבורה ישראלית, שעל אנשיה נמנו אנשים שבשנים קודמות עסקו בפעולות אחרות, לתפסו. אחד מאנשי החבורה יצא לבואנוס-איירס, אירגן ששה מתנדבים יהודיים לסייע בחקירה. אנשי החבורה עקבו אחרי האיש בו חשדו שהוא אייכמן, צילמוהו באמצעות מצלמת-סתר ש היתה חבויה במעויל של תיק עור. את הציילומים שלחו ליהודי בישראל.

* העולם הזה (1184) היה הראשון שגילה כי אייכמן צולם לפני הפיטתו וצילומיו נש"חו לזיהוי לישראל. העולם הזה, שפירסם את הידיעה שבוע אחרי תפיסת אייכמן, לא הורשה לפרסם את הידיעה במלואה, נאלץ לנסח בצורה זו: „מומחה לעבודות בטחון וריגול הטכני כיצד יכולה פעולה כזאת להתבצע — כצעד שיגורתי צילמו שליחי שירותי הביטחון הישראליים, בחשאי, את כל אלה שנכנסו לאותו בית. את הצילומים שלחו לזיהוי לישראל.“

מויש פרלמן
צילמה במעויל התיק

לדברי פרלמן זיהו החוטפים את אייכמן סופית, אחרי שהביאו פרחים לאשתו, ביום השנה ה-25 לנשואיהם.

סיפורו של פרלמן הוא מרתק למדי, אולם הוא מעמיד את הקורא בפני אחת משתי האפשרויות:

● או שמויש הוא בדאי וסיפורו אינו אמיתי ומוסמך,

● או שסיפורו הוא באמת התיאור המדויק של החטיפה. אם אומנם האפשרות השנייה היא הנכונה — באיזו רשות משתמש אדם שהגיע לאינפורמציה האמיתית בעת שהיה פקיד ממשלתי, באינפורמציה זו לשם הפקת רווחים פרטיים?

במיקרה כזה מסתבר כי הצנזורה הישראלית מביאה לתוצאה נוספת מאלה שהביאה עד כה. עד עתה הואשמה בכך שהודות לה זוכים הבוסים הפוליטיים של משרד-הבטחון לתועלת פוליטית-מפלגתית, מאחר שהצנזורה פוסלת כל ביקורת ממשית עליהם. עתה משהתירה הצנזורה לחביבים של נערה-חצר את אשר אכרה בעוקביות, במשך תשעה חודשים, לכל העתונים — היא מביאה גם תועלת לאנשים הקרובים למלכות.

הגירוי

מי גילה באמת את אייכמן? האומנם היו אלה שליחי הש.ב., אשר עינם פקוחה לא רק על הנעשה בארץ אלא גם על שלום יהודי העולם כולו? מתוך ההודעות הרשומות, ההרצאות ששודרו בקול ישראל וסר פוריהם של דוברים שונים, כמו משה פרלמן (ראה לעיל), אין כל ספק כי היתה זו פעור לה בלעדית של הש.ב., מתחילתה ועד סופה.

השבוע, שעה שהתקדמו ההכנות לעריכת משפטו של אייכמן בירושלים, הושמעה סברה אחרת על הצורה בה נתגלה הצורך באר-גטיניה. הגילוי לפי גירסה זו, בא דרך אגב. היה זה לפני כשנתיים, שעה שמושב יהודי מבואנוס-איירס בילה בעיר קייט בהי רים. לפתע שמע קול המדבר גרמנית. ליד שולחן סמוך נסבו מספר אנשים, ששוחחו ביניהם גרמנית באופן חופשי.

היהודי, אחד הפעילים המרכזיים של התנועה הציונית בארגנטינה, ניסה לתהות על זהות דוברי-הגרמנית. לפתע נאחו התרגשות כי אחד משכניו, כך נדמה לו, לא היה אלא אדולף אייכמן, אשר את פניו זכר האיש מתוך צילומים בעתונות הגרמנית, מימי מלחמת העולם.

מכתב לברי"ר. מאותו רגע התחקה היי איש אחר אייכמן, מסר את חשדותיו לפעילי לים הציוניים בבואנוס-איירס. מיד הורץ מכתב לשלטונות הבטחון בישראל. אך המכתב התגלגל חצי שנה, מבלי שאיש ישים אליו לב. ואז פנה אותו ציוני ישר אל דויד בן גוריון, בתביעה שיפעיל את הש.ב. ללכידת אייכמן. רק אז, לפי גירסה זו, הוכנס הש.ב. לפעולה.

היה זה כימעס מאוחר מדי, בין גילוי עיקבותיו של אייכמן לבין כניסת הש.ב. לתמונה, עקבו אחרי הנאצי המסתתר בלשים-חובבים מבין חברי התנועה הציונית במקום. בילוש בלתי-מקצועי זה כימעס שהבהיל את אייכמן.

מן הרגע שביגי הורה לש.ב. לצאת לארץ (המשך בעמוד 10)

המפעל: פודסיחנה, ת.ד. 17, טל. 2837/8 חדרה
המשרד: תליאביב, רח' ברזילי 3, טל. 67696, 61379
חיפה, רח' הרצל 1, ת.ד. 4308, טל. 69251
ירושלים, רח' שלום ציון המלכה 2, טל. 27419

CLUB MEDITERRANÉE

מועדון הים התיכון פותח עונת 1961

- על אופי המועדון ועל החיים בכפרי הנופש שלו — שאל את החברים שביקרו בהם בשנה שעברה.
- על זכויותיך כחבר המועדון תקבל פרטים מלאים במשרדנו.
- מספר' המקומות מוגבל.

ההרשמה: כל יום בין השעות 4-7 אחה"צ במשרדנו, רח' מקוה ישראל 12, תל אביב, ת.ד. 109, טלפון 61066

שי ליובל הי"ב - שולחן רדיו

במסגרת החגיגות למלאות י"ב שנים לבי"ח „בן-גל“, אנו מגישים שולחן רדיו כשי לכל הרוכש אחד מהדגמים: **מוצרט, שוברט, ברהמס** או **מטרופוליטן** (לפטיפון) מתוצרת „בן-גל“, עד לתאריך 28.2.61. עם קניית המקלט, יש לשלוח לת.ד. 1639 תל-אביב תלוש זה בצרוף אשור על בצוע הקניה תוך התקופה המוזכרת, והכולל את הפרטים הבאים: שם, כתובת, שם הדגם, מס. המקלט ותאריך הקניה.

אם טרם מסרת —

את כרך העולם הזה שלך לכריכה, אתה יכול לעשות זאת עוד השבוע. שלח את הכרך בדואר או מסור אותו במשרדי העולם הזה ביום שני וחמישי בשעות שש עד שמונה אחרי-הצהריים. מחיר הכריכה: חמש ל"י הכרך.